

REFERAT Miljøudvalget 2018-2021 d. 19-02-2020

Mødedato Onsdag d. 19. februar 2020 kl. 10:00

Mødested Mødelokale 5

Mødedeltagere Jørn Lehmann, A, Olfert Krog, O, Michael Nielsen, C (Fravær), Bent Olsen, F, Mads Skau, V, Preben Friis-Hauge, V (Fravær), Vibeke Sypli Enrum, Ø (Fravær)

Indholdsfortegnelse

Nye forureningsundersøgelser og oprensninger i 2020.....	3
Årsredegørelse på råstofområdet for 2019.....	6
Miljøkonsekvensrapport og forslag til tilladelse til erhvervsmæssig indvinding af sand, grus og sten	7
Tilladelse til erhvervsmæssig råstofindvinding af rødler, matr.nr. 3k Terpling By, Åstrup, Vejen Kor	9
Orientering om aktuelle sager.....	11
Eventuelt.....	12
Næste møde.....	13

Punkt 1: Nye forureningsundersøgelser og oprensninger i 2020

19/43763

Resumé

Den årlige arbejdsplan fastlægger hvor i regionen, der skal startes ny videregående indsats i det kommende år. Forslaget for 2020 har været fremlagt i offentlig høring fra 22. november 2019 til den 3. januar 2020. Fire kommuner, en borger og en politisk forening har indsendt kommentarer til forslaget. Administrationen fremlægger hermed et forslag til behandling af de indkomne kommentarer med henblik på vedtagelse af den årlige arbejdsplan for 2020.

Sagsfremstilling

Forslag til nye videregående forureningsundersøgelser og oprensninger omfatter den del af den videregående indsats over for jordforurening, som kan igangsættes i 2020. En stor del af regionens aktiviteter på jordforureningsområdet er allerede besluttet, fordi de enten er lovbundne, videreført fra tidligere år, akut igangsat eller fastlagt i tidligere arbejdsplaner.

Forslaget for 2020 er udarbejdet på grundlag af principperne i Jordforureningsstrategi 2017, hvor grundvandet har højeste prioritet. Fokus er også på indeklimaproblemer i boliger, og i særlige tilfælde prioriteres en indsats af hensyn til overfladevand eller for at hindre direkte kontakt med forurenede jord.

Ud fra den nuværende status for grundvandsindsatsen og den aktuelle viden om akutte forureninger omfatter forslaget igangsætning af nye videregående undersøgelser og oprensninger på samlet 47 lokaliteter. Lister med de foreslåede nye undersøgelser og oprensninger findes i bilag 1. Her kan prioriteringsgrundlaget og lokaliteternes beliggenhed også ses.

Fem af lokaliteterne indgår som følge af forurening med pesticider, og som noget nyt i 2020 igangsættes fem såkaldte pakkesager, hvor akut prioriterede boliglokaliteter i nødvendigt omfang vil blive oprenset i direkte forlængelse af undersøgelserne, da oprensningemetoden i givet fald vil være afgravning af forurenede jord. Det bemærkes, at der ved oprensning her forstås en afværgeindsats, som fjerner den risiko, som forureningen udgør, men ikke nødvendigvis fjerner hele forureningen. Det bemærkes også, at den varslede bekendtgørelse om "Grundrisk", der er et statsligt system til prioritering af grundvandsindsatsen, vil kunne medføre ændringer i arbejdsplanen.

Videregående indsatser vil ofte strække sig over flere år. I 2020 videreføres 37 prioriterede indsatser og 31 indsatser på boliggrunde under værditabsordningen (opgjort pr. okt. 2019). Desuden fortsættes de igangværende indsatser med generationsforureningerne i Grindsted, Kærgård Klitplantage og Himmark Strand.

Overblik over de 47 nye videregående indsatser

Grundvandsrisiko og evt. anden risiko

- 19 videregående undersøgelser af grundvandsprioriterede forureninger med højmobile stoffer samt pesticider i sårbare grundvandsområder i Aabenraa, Gråsten, Odense Vest, Tinglev, Langeland, Svendborg og Nyborg.
- 6 videregående undersøgelser af akut prioriterede forureninger, der udgør en risiko for betydningsfuldt grundvand.
- 3 videregående undersøgelser af forurening med olie eller klorerede opløsningsmidler, der udgør en risiko for indeklimaet i boliger og for betydningsfuldt grundvand.
- 3 videregående undersøgelser med risiko for værdifuldt grundvand, indeklima og kontakt.
- 2 videregående undersøgelser med risiko for kontakt og betydningsfuldt grundvand.
- 1 videregående undersøgelse med risiko for grundvand og overfladevand.

Indeklimarisiko og evt. anden risiko

- 1 videregående undersøgelse af akut prioriteret forurening, hvor et højt indhold af flygtige stoffer udgør en risiko for indeklimaet i boliger.
- 1 videregående undersøgelse af akut prioriteret forurening, hvor tjæreprodukter og klorerede opløsningsmidler udgør en risiko for henholdsvis kontakt og indeklima.

Kontaktrisiko på boliggrunde

- 4 videregående undersøgelser af akut prioriteret forurening med enten DDT- eller tungmetalfurening ved boligerne.
- 2 oprensninger af overfladefureninger ved boliger.
- 5 akut prioriterede ”pakkesager” med højt indhold af tungmetaller ved boligerne. Hvis oprensning er nødvendig, gennemføres denne i direkte sammenhæng med forureningsundersøgelserne, da oprensningsmetoden i givet fald vil være afgravning.

Indkomne kommentarer, forslag til besvarelse og behandling

Forslag til nye forureningsundersøgelser og oprensninger i 2020 har været fremlagt offentligt fra 22. november 2019 til den 3. januar 2020 på regionens høringsportal og udsendt direkte til de berørte grundejere, kommunerne samt vandforsyningernes to brancheforeninger: Dansk Vand- og Spildevandsforening og Danske Vandværker. I perioden har 15 borgere og virksomheder henvendt sig med spørgsmål, som er besvaret løbende. Desuden har fire kommuner, en borger og en politisk forening indsendt kommentarer til forslaget.

Administrationen fremlægger hermed et forslag til behandling af de indkomne kommentarer med henblik på endelig vedtagelse af arbejdsplanen for 2020. Kommentarerne er gengivet i bilag 2 sammen med administrationens forslag til besvarelse og behandling af kommentarerne. Der foreslås ingen ændringer i listen over, hvor regionen skal igangsætte ny videregående indsats i 2020 som følge af kommentarerne.

Overblik over indkomne kommentarer

- Faaborg Midtlyn Kommune ønsker, at regionen prioriterer indsats på statslige naturarealer med offentligt adgang, herunder arealer til legefornål og arealer lokalplanlagt til rekreative fornål.
- Nyborg Kommune ønsker en opprioritering af indsatsen i forhold til en række vandværker, som er ramt at forurening med pesticider, især DMS og Desphenyl-chloridazon.
- Fredericia Kommune efterspørger en status for tre igangværende indsatser, herunder en MTBE forurening i boring DGU 125.197, som kommunen ønskede opprioriteret i forbindelse med fremlæggelse af regionens arbejdsplan for 2019.
- Aabenraa Kommune indstiller, at regionen prioriterer en indsats på en tidligere losseplads, da der er konstateret afledning af perkolatlignende drænvand til den nærliggende Mølleå.
- En borger og en politisk organisation udtrykker bekymring vedr. forureningen på Storebæltavej 10 i Nyborg og indstiller til regionen om at medtage lokaliteten på listen over prioriterede indsatser i arbejdsplanen for 2020, samt at forureningen omfattes af offentlig indsats i henhold til jordforureningsloven, indtil grunden er rensat.

Efter delegation fra regionsrådet, har Miljøudvalget kompetence til at beslutte den årlige arbejdsplan for jordforureningsområdet.

Indstilling

Det indstilles:

- At forslag til svar på de indkomne kommentarer til forslag til nye forureningsundersøgelser og oprensninger i 2020 godkendes.
- At arbejdsplanen for 2020 "Nye forureningsundersøgelser og oprensninger 2020" vedtages.

Beslutning i Miljøudvalget den 19-02-2020

Indstillingen blev tiltrådt.

Michael Nielsen, Preben Friis-Hauge og Vibeke Sypli Enrum deltog ikke i sagens behandling.

Bilag

Bilag 1: Nye forureningsundersøgelser og oprydninger i 2020

Bilag 2: Notat om behandling af høringssvar

Punkt 2: Årsredegørelse på råstofområdet for 2019

20/3502

Resumé

Regionsrådet besluttede i forbindelse med, at regionen den 1. juli 2014 overtog opgaven med at udstede tilladelser og føre tilsyn med råstofindvinding, at Miljøudvalget skal forelægges en årlig redegørelse for tilsyn med råstofindvinding samt for dispensationer til at tilføre jord til råstofgrave (§ 52 dispensationer).

Ud over tilsyn med råstofindvinding og § 52 dispensationer omhandler vedlagte redegørelse også en kort status for meddelte råstoftilladelser i 2019, samt meddelte § 52 dispensationer i 2. halvår 2019.

Sagsfremstilling

Årsredegørelsen beskriver, at der i 2019 er:

- Meddelt i alt 15 tilladelser til råstofindvinding.
- Ingen afslag på ansøgninger om råstofindvinding.
- Ført 55 tilsyn i 41 råstofgrave.
- Meddelt 3 § 52-dispensationer til modtagelse af jord i 2. halvår 2019.
- Ført 12 § 52-tilsyn med tilført jord til råstofgrave.

Ved udgangen af 2019 var der 160 gyldige råstoftilladelser.

Indstilling

Det indstilles:

At årsredegørelse på råstofområdet for 2019 tages til efterretning.

Beslutning i Miljøudvalget den 19-02-2020

Til efterretning.

Michael Nielsen, Preben Friis-Hauge og Vibeke Sypli Enrum deltog ikke i sagens behandling.

Bilag

Årsredegørelse på råstofområdet for 2019

Punkt 3: Miljøkonsekvensrapport og forslag til tilladelse til erhvervsmæssig indvinding af sand, grus og sten, matr.nr. 10o Jerlev By, Jerlev m.fl., Vejle Kommune

19/1151

Resumé

DK Råstof ApS har ansøgt om tilladelse til råstofindvinding på et 22 ha stort areal på matr.nr. 10o Jerlev By, Jerlev, 3a og 3b Høllund By, Ødsted, Vejle kommune 10 år frem i tiden. DK Råstof har frem til 1. maj 2027 tilladelse til indvinding på et 14,4 ha stort areal på ejendommen overfor.

Administrationen har vurderet, at de to gravearealer vil blive drevet som en sammenhængende råstofgrav på mere end 25 ha. Ansøgningen har derfor været omfattet af § 15 i lovbekendtgørelse nr. 1225 af 25. oktober 2018 vedr. miljøvurderinger af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM).

De væsentligste miljøpåvirkninger er identificeret til at være påvirkning af vandløb, grundvandsinteresser, landskabelige træk samt støj og støv. Det ansøgte areal er i Råstofplan 2016 udlagt som graveområde.

DK Råstof har udarbejdet en miljøkonsekvensrapport, og administrationen har udarbejdet et forslag til tilladelse til råstofindvinding.

Sagsfremstilling

DK Råstof ApS har ansøgt om tilladelse til at indvinde råstoffer på 4. etape af graveområde ”Jerlev”, i Råstofplan 2016. Der er samtidig ansøgt om dispensation til modtagelse af ren jord i henhold til jordforureningslovens § 52. Dispensationen er en forudsætning for projektet, da der er beskyttede diger på det ansøgte areal, og de landskabelige træk vil ændre sig væsentligt efter råstofindvindingen, hvis der ikke tilføres jord.

Det ansøgte areal udgør 22 ha, og der vil blive indvundet op til 250.000 m³ sand, grus og sten årligt. De færdigbearbejdede råstofprodukter vil blive anvendt til stabilgrus/grus, sandfyld og som bundsikringsmaterialer.

DK Råstof har via deres rådgiver Orbicon udarbejdet en miljøkonsekvensrapport, som beskriver konsekvenserne af den ansøgte råstofindvinding på områdets miljø.

Til afgrænsning af indholdet af miljøkonsekvensrapporten blev der gennemført en idéfase i perioden 24. januar 2019 til 7. februar 2019, og der kom høringssvar fra Vejle Museerne og Vejle Kommune. Museet opfordrer til, at der foretages arkæologiske forundersøgelser på arealet. Derudover noterer museet sig med tilfredshed, at der tages hensyn til de beskyttede diger.

Kommunen har i deres høringssvar bemærket, at det skal undersøges nærmere, hvilken effekt afledning af overfladevand vil få for vandløbet ”Tilløb til Jerlev Bæk”, herunder hydraulisk belastning samt risiko for udledning af organisk stof.

Regionens administration har ønsket at få undersøgt effekten på vandløb og grundvandsinteresser ved tilførslen af ren jord i forbindelse med efterbehandlingen. Derudover har administrationen ønsket forhold om støj og støv nærmere beskrevet.

Emnerne er behandlet under de enkelte afsnit i miljøkonsekvensrapporten.

Vejle Kommune har givet tilladelse til vejadgang i henhold til vejloven. Det ansøgte areal ligger tæt på Jerlev Landevej, som har været anvendt som adgangsvej i forbindelse med transport af råstoffer ved indvindingen på de tidligere etaper i Jerlev. Kørevejen i selve råstofgraven er på baggrund af støjberegninger foretaget i forbindelse med miljøkonsekvensrapporten flyttet ca. 50 m mod syd i forhold til det ansøgte. Den nærmest beliggende ejendom vil således ikke blive belastet af støj og støv i væsentligt omfang i forbindelse med transporten af råstoffer.

Efterbehandlingen vil ske til landbrugsjord med sø. Administrationen forventer, at meddele dispensation i henhold til jordforureningslovens § 52 til modtagelse af ren jord i råstofgraven, således at de beskyttede diger efter endt indvinding stort set vil fremstå i landskabet, som de gør i dag.

På baggrund af miljøkonsekvensrapportens vurderinger og konklusioner vurderer administrationen, at der ikke vil være en væsentlig påvirkning af det omkringliggende miljø i forbindelse med råstofindvindingen. Administrationen har derfor udarbejdet forslag til tilladelse til råstofindvinding, som sammen med miljøkonsekvensrapporten skal sendes i høring i 8 uger, jf. miljøvurderingslovens § 35.

Regionsrådet har delegeret til Miljøudvalget at træffe beslutning om, at en VVM-proces og tilhørende miljøkonsekvensrapport kan danne grundlag for administrations tilladelse, jf. råstofloven.

Indstilling

Det indstilles,

At Miljøudvalget godkender at miljøkonsekvensrapporten med forslag til tilladelse til råstofindvinding ved Jerlev – matr.nr. 10o Jerlev By, Jerlev, 3a og 3b Høllund By, Ødsted sendes i 8 ugers høring.

Beslutning i Miljøudvalget den 19-02-2020

Indstillingen blev tiltrådt.

Michael Nielsen, Preben Friis-Hauge og Vibeke Sypli Enrum deltog ikke i sagens behandling.

Bilag

Forslag til tilladelse-råstofindvinding-matr.nr. 10oJerlev By, Jerlev m.fl.

Miljøkonsekvensrapport vedr. råstofindvinding, matr.nr. 10 Jerlev By, Jerlev m.fl.

Ansøgningsskema - råstofindvinding matr.nr. 10o Jerlev By, Jerlev m.fl.

Kortbilag - Miljøkonsekvensrapport og udkast til råstoffilladelse, matr.nr. 10o Jerlev By, Jerlev m.fl.

Punkt 4: Tilladelse til erhvervsmæssig råstofindvinding af rødler, matr.nr. 3k Terpling By, Åstrup, Vejen Kommune

19/29019

Resumé

Gørding Klinker har frem til 1. maj 2022 tilladelse til indvinding af rødler på to mindre arealer på matr.nr. 3k Terpling By, Åstrup. Ved tilsyn i foråret 2019 konstaterede regionen, at der var sket indvinding uden for de arealer, der er givet tilladelse til. Derudover konstaterede regionen i forbindelse med den årlige indberetning af råstofmængder, at der var indvundet mere, end der har været givet tilladelse til.

Administrationen har vurderet, at de ulovlige forhold ikke har underordnet betydning, og der skal derfor ske lovliggørelse i henhold til råstoflovens § 31, stk. 3. Gørding Klinker har derfor indsendt ny ansøgning, hvor projektareal og indvindingsmængde tredobles.

Det ansøgte areal er i Region Syddanmarks Råstofplan 2016 udlagt som interesseområde for ler.

Administrationen har udarbejdet forslag til ny tilladelse og vurderer, at den ønskede indvinding af rødler kan foregå uden at tilsidesætte væsentlige hensyn.

Sagsfremstilling

Gørding Klinker fik i 2017 tilladelse til indvinding af 5.500 m³ rødler frem til 1. maj 2022 på to arealer på sammenlagt 2,1 ha af matr.nr. 3k Terpling By, Åstrup. I forbindelse med tilsyn og indberetning af indvindingsmængder konstaterede administrationen, at der dels er sket indvinding uden for de arealer, der er givet tilladelse til, og dels at der er indvundet mere end angivet i tilladelsen.

I forbindelse med lovliggørelse af disse forhold er der nu ansøgt om tilladelse til indvinding af op til 15.000 m³ rødler årligt på et 6,2 ha stort areal. Arealet omfatter også det areal, der tidligere er givet tilladelse til. Indvindingen forventes afsluttet inden for tidsrammen af gældende tilladelse.

En del af det areal, som Gørding Klinker har gravet uden for tilladelsesområde, ligger inden for respektafstanden til Energinets 400kV luftledning. Indvindingen er afsluttet på dette areal, og afventer efterbehandling.

Der blev i forbindelse med den tidligere tilladelse også meddelt dispensation i henhold til jordforureningslovens § 52 til modtagelse af uforurennet jord på en del af arealet.

Efterbehandlingen vil ske delvis til sø/naturformål og delvis til landbrugsdrift.

Der er få naboer i området, og i forbindelse med indvinding af rødler anvendes maskinel, som ikke giver anledning til væsentlige støjgener. Der er i forbindelse med høringerne ikke indkommet høringssvar eller bemærkninger fra naboer.

Der er indkommet høringssvar fra Vejen Kommune, Museet på Sønderkov og Energinet. Kommunen har henvist til deres høringssvar i forbindelse med den gældende tilladelse, hvor de kommenterede på efterbehandlingen. Derudover har kommunen kommenteret på anvendelsen af mursten som bundsikring af interne kørselsveje.

Kommunens kommentarer til efterbehandlingen og kørselsveje er imødekommet ved indsættelse af vilkår i tilladelsen.

Energinet har indskærpet overfor indvinder, at der ikke må foretages jordarbejder inden for respektafstanden til luftledningerne uden forudgående dispensation fra Energinet. Museet har anbefalet, at der foretages arkæologiske forundersøgelser på det udvidede indvindingsareal.

Administrationen vurderer, at der kan gives tilladelse til råstofindvindingen udenfor udlagt graveområde, da det vurderes, at det ansøgte er i overensstemmelse med retningslinje 6.4.1 i Råstofplan 2016 og ikke tilsidesætter andre væsentlige interesser.

Regionsrådet har delegeret til Miljøudvalget at træffe beslutning om udarbejdelse af tilladelse efter råstofloven på arealer uden for graveområder i henhold til den vedtagne Råstofplan.

Indstilling

Det indstilles.

At Miljøudvalget godkender, at der kan udarbejdes en indvindingstilladelse på det ansøgte areal, uden for de udlagte graveområder.

At Miljøudvalget godkender den udarbejdede tilladelse til udsendelse.

Beslutning i Miljøudvalget den 19-02-2020

Indstillingen blev tiltrådt.

Michael Nielsen, Preben Friis-Hauge og Vibeke Sypli Enrum deltog ikke i sagens behandling.

Bilag

Forslag til tilladelse til indvinding af rødler - matr.nr. 3k Terpling By, Åstrup

Kortbilag - matr.nr. 3k Terpling By, Åstrup

Punkt 5: Orientering om aktuelle sager

20/1514

Beslutning i Miljøudvalget den 19-02-2020

Administrationen orienterede bl.a. om borgermøde om lokalplanforslag vedr. Lynfrosten i Nyborg den 17. februar 2020, status for forureningen ved Himmark Strand og om samarbejde om DK2020-projektet med Danske Regioner, Concito og Realdania. Administrationen orienterede desuden om de igangværende drøftelser i regie af Danske Regioner vedrørende generationsforureningerne i Danmark.

Michael Nielsen, Preben Friis-Hauge og Vibeke Sypli Enrum deltog ikke i sagens behandling.

Punkt 6: Eventuelt

20/1514

Beslutning i Miljøudvalget den 19-02-2020

Intet.

Michael Nielsen, Preben Friis-Hauge og Vibeke Sypli Enrum deltog ikke i sagens behandling.

Punkt 7: Næste møde

20/1514

Sagsfremstilling

Næste møde er torsdag den 19. marts 2020 kl. 11 – 14. Mødet holdes hos Sønderjysk Landbrugsforening i Vojens, og der er en besigtigelse på en bedrift.

Mødeplanen for 2020 er:

Møde	Bemærkninger
Onsdag den 15. april 2020 kl. 10 - 12	
Onsdag den 13. maj 2020 kl. 9 - 11	Mødet skal holdes i regionshuset.
Torsdag den 18. juni 2020 kl. 10 - 12	
Torsdag den 27. august 2020 kl. 10 - 12	
Torsdag den 17. september 2020 kl. 12 - 14	
Onsdag den 21. oktober 2020 kl. 10 - 12	
Torsdag den 19. november 2020 kl. 10 - 12	WHINN sidste dag
Torsdag den 10. december 2020 kl. 12 - 14	

Indstilling

Til orientering.

Beslutning i Miljøudvalget den 19-02-2020

Næste møde er torsdag den 19. marts 2020 kl. 11 – 14. Mødet holdes hos Sønderjysk Landbrugsforening i Vojens, og der er en besigtigelse på en bedrift.

Michael Nielsen, Preben Friis-Hauge og Vibeke Syppli Enrum deltog ikke i sagens behandling.